

Az Illyés Gyula Általános Iskola Ökoiskolai munkatervének megvalósulása

a 2018-19-es tanévben.

/Beszámoló/

Iskolánk évek óta kiemelt feladatának tekinti nevelő-oktató munkája folyamán a tanulók természet és környezettudatos szemléletének kialakítását, egészséges testi és lelki fejlődését, személyiségük sokrétű fejlesztését, az egészséges és kulturált életmód és a testmozgás iránti igényük kialakítását. Fontosnak tarjuk az egészséges, biztonságos és környezetbarát, fenntartható iskolai feltételek megteremtését. Számos iskolai rendezvénnyel, programmal, előadással próbáljuk tanulóink figyelmét felhívni a komplex ökológiai szemlélet fontosságára. Ezeket a programokat a gyerekek bevonásával, véleményük figyelembe vételével szervezzük. Közös élményekre, tapasztalatokra épülő, tevékenységorientált fenntarthatósági nevelésre törekszünk.

Az éves munka megkezdésének első momentuma az öko munkacsoport közös ötletelése az év elején, amikor megpróbáljuk az iskolai munkaterv elkészítése során az öko elképzeléseinket is beilleszteni a z egész iskolát érintő nagy, közös egész programsorozatba.

Fontos mérföldkövek az iskolai év folyamán azok a neves környezetvédelmi napok, témahetek, közös akciók, amelyek keretet adnak elképzeléseinknek, sorvezetőt jelentenek munkánknak. Ezután következik a kisebb események, kevesebb tanulót érintő megmozdulások beillesztése az eseménynaptárba.

A tanév első megmozdulásai közé tartozik, hogy kis közösségeink folyamatosan vállalják a feladatokat: DÖK tagokból öko kommandó kialakítása, osztályok virágosításának elkezdése, illetve a már meglévő növények tovább gondozása, bővítése. Gondot fordítunk iskolánkban a szelektív hulladékgyűjtők kihelyezésére.

Az idei év első programja a hatodik évfolyamosok könyvtári látogatása a „ **Mesterségem**” programsorozat kezdő foglalkozása **Kosárfonás** témában. Ez az interaktív előadás, kreativitást, ügyességet fejlesztő, a népi kismesterségekkel megismertető esemény egész évben végigkíséri majd a mindenkori hatodikosok életét, havonta újabb és újabb népi mesterségeket, elfeledett foglalkozásokat bemutatva.

A **Takarítási Világnap** kapcsán az iskolánkban meglévő szelektív hulladékgyűjtésre alkalmas hulladéktárolók használatának népszerűsítése történt meg. Osztálytisztasági versenyt indítottunk, amelynek kapcsán a gyerekeket szerettük volna rábírni szűkebb környezetük tisztán

tartására, rendszeres ablaknyitásra és a zöld növényeik hetenkénti locsolására. A világnap apropóján felhívtuk tanulóink figyelmét a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára, a mindennapokba illesztésére.

Az idei tanévben is részt vettünk az **Európai Autómentes Hét** felhívásában: „Bringázz az iskolába!” címmel. Felhívtuk tanulóink figyelmét a természet megóvása, jobb egészségi állapot elérése érdekében végzett testmozgásra, amellyel autó helyett gyalog, rollerrel, tömegközlekedéssel juthatunk el az iskolába. Iskolaudvarunkon lehetőség van a kerékpárok biztonságos elhelyezésére.

A **Csomagolásmentes Nap** kapcsán a felsőbb évfolyamos diákjainkat ismertettük meg a nejlonzacskó egy napjával, az általa okozott problémákkal. Megnéztük a Műanyag a tengerek réme című filmet, amelyet gondolatébresztőnek szánva a „műanyag igazi arcával” ismertette meg a gyerekeket. A „szembesítés” igazi szembenézést is jelentett a problémával, okos gondolatokat, érzelmektől nem mentes megbeszéléseket eredményezett. Ezek az érzékenyítő foglalkozások tovább gondolkodásra készítetik diákjainkat akik talán cselekedetekben is megmutatkozó tetteket végrehajtva csökkentik saját műanyag felhasználásukat.

Az **Állatok Világnapja** évek óta része az ökoiskolai programjainknak. Az idei tanévben is meghívtunk olyan civil szervezeteket, állatvédő szervezetek képviselőit, akik a felelő kisállattartásról beszéltek a gyerekeknek, az állatok gondozásáról tartottak előadást. Felső tanulóink előadáson tudhatták meg, hogy mi köze is van egymáshoz a Nutellának és a borneói orángutának. Itt is az előadás utáni kötetlen beszélgetés a hallottak elmélyítését szolgálta, jó hangulatú megbeszélést, tudatos fogyasztói magatartáshoz való igény kialakításához vezethet. Az öko faliújságon megjelenítették tanulóink az állatok törzsfajlását, veszélyeztetett állatfajainkat is.

A **Komposztálási Világnaphoz** kapcsolódva az iskolai udvar kicsi virágoskertjében cseréltük az egynyári virágokat téltűrő fajtákra. Az előző növények kivétele után a gondos talajművelés után került sor az új palánták elültetésére.

Októberben ismét megrendeztük a Papírgyűjtési akciónkat, amelynek során iskolánk tanulói rengeteg papírt gyűjtöttek, kiürítve a felhalmozott reklámújságok a napilapok tömegét a tanulók családjainak, a város lakóinak pincéiből, garázsaiából, lehetőséget adva arra, hogy ezeket a papírhalmokat újra lehessen hasznosítani, belőlük újra papír legyen. A sok-sok éve lebonyolított papírgyűjtés megszervezéséért nagy köszönet illeti a Szülői Munkaközösség

tagjait, akik mind a papír lemérésében, mind pedig az elszállítás megszervezésében oroszlánrészt vállaltak.

A programtervben elhatározott filmnézés helyett igazi közösségi összefogással mobiltelefon gyűjtési akcióval adtunk hangot a **Földünkért Világnap** megünneplésére. A szülői Munkaközösség megszervezte a „**Passzold vissza tesó!**” akciót a Jane Goodall Intézet felhívására. Rekord mennyiségű mobiltelefont, akkumulátort sikerült összegyűjtenünk, amely az osztályok közötti versenyben és az iskolában is jutalmazást eredményezett. Igazán nem a jutalmak miatt örültünk, hanem a lelkesedés miatt lehettünk büszkék diákjainkra és szüleikre, az itt tanító pedagógusokra egyaránt. Intézményi kategóriában Magyarországon a legtöbbet gyűjtő általános iskola lettünk.

Az **Éghajlatvédelmi Világnap** kapcsán rajzpályázatot hirdettünk alsó tagozatos diákjainknak az „Én városom- az én iskolám” címmel. Érdekes alkotások, kreatív ötletek születtek a jövő iskolájának elképzelései során.

A **Mozdulj a Klímáért! akcióhéten** zöld mérföldeket gyűjtöttünk a klímabarát közlekedési eszközökkel iskolába járás kapcsán. Ebben az időszakban kirándulásokat szerveztünk, egyes osztályok a környék turistaútvonalait járták végig, útba ejtve a környék természeti és történelmi látnivalóit.

A hónap végén az ötödikesek részt vettek a már hagyományosnak nevezhető „**Éjszaka az iskolában**” programon, az Ötödikes avatón, ahol egy „**Tök jó nap**”-ot töltöttünk együtt. Közösségépítő játékokon keresztül a kreatív foglalkozásokon, a szabadulósobán, az éjszakai erdő hangjain és tűzoltó bemutatón át nagyon változatos volt a repertoár. A lányok kakaós csigát sütöttek, a fiúk társasjátékoztak, nagyon hamar elröppent az együtt töltött, jó hangulatú program.

A november már az elkövetkezendő tél bevezetése. Minden évben, így az idei novemberben is madáretetőket készítünk, a fából készült etetőket felújítottuk, madárkalácsot készítettünk

A „**Ne vásárolj semmit! nap**”-hoz kapcsolódva a hulladékból készítettünk valamit, ebből állítottunk elő használati tárgyakat, Kartonpapírból könyvborítót, konzervdobozból gyertyatartót, parafadugóból karácsonyfadíszeket, kávékapszulából betlehemet alkottunk. Ilyen alkalmakkor a gyerekek bámulatos kreativitásról, ügyességről tesznek tanúbizonyságot. Boldogság velük együtt dolgozni, igazi alkotókedv lengi körül a tantermet.

A karácsony előtti időszakban évek óta fontos feladatunknak tekintjük az adományozást, a rászoruló diákok megsegítését, azt az örömet szeretnénk a fa alá rakni, ami a közösségi gyűjtésből származik. A „**Jónak lenni jó**” akciónk hosszú évek óta ezt a célt szolgálja. A Sütivásárok, vagy a megunt játékok cseréje egyrészt a fenntarthatóság jegyében fogantak, másrészt a gyerekekben is elültetik a környezetvédelem, a saját hasznosság tudatosításának kicsiny csíráit. A „**Karácsonyi játszóház**” kapcsán igyekszünk olyan ajándékokat készíteni közösen, amelyek a hulladékok újra hasznosításával születnek, előállításuk nem terheli meg a környezetet és mindig felhívjuk a figyelmüket arra is, hogy ne ajándékozzanak túlzotta, ne adjanak az ajándékaikhoz csomagolási hulladékot, tegyék papírzacskóba, amit az ajándékozott is tovább tud ajándékozni a következő évben.

Az év végének legszebb közösségi élménye a **Karácsonyi hangverseny**, amely 30 éve iskolánk programkínálatának királynője. A dekorációt évről évre újra használjuk, a színpad berendezési tárgyai pedig kollégák bútorai, használati tárgyai. Ez az előadás mindig lehetőséget biztosít az iskola drámacsoportjának, néptáncosainak, énekkarának, hangszeres szólistáinak, versmondóinak arra, hogy nagyobb közönség előtt, bemutassák tudásukat.

A művészeti iskola tanulói az Adventi ünnepekör kapcsán előadást adtak a Hévízi Idősek Otthonában, ahol mindig, így ebben az évben is nagy szeretettel fogadták műsorukat.

A karácsonyi iskoladíszítés és osztálydíszítés többször használatos, évről évre újra dekoráljuk vele az osztálytermet, az iskola auláját és a bejáratot.

A téli szünetről mindenki kipihelve és új tettekre „éhesen” tért vissza. Folyamatos volt a madárkalácsok készítése, a hideg időben pedig benti programról is gondoskodtunk, öko szakköröseink egyikük nagymamájának segítségével egy igazi zalai keltszót a „fumu-t” készítették el.

Farsangi multságban Számítógépe játékokat kellett megvalósítani, eltáncolni. a jó farsanghoz farsangi szalagos fánk is dukál, ezt a nagymamáknak és ügyes anyukáknak köszönhetően a „mulatozók”.

A február a Vizes élőhelyek napjának keretében az immár szokásosnak mondható Hévízi-tavat megkerülő túrával indult és a kifolyó élővilágának megtekintésével végződött.

Technika órán a „Mesterségem” folyamatával folytattuk a népi kismesterségek megismerését a 6. évfolyamon, 7. évfolyamon, pedig egy már elfeledett, ámde nagyon finom zalai ételt a

dődöllét készítette egy a gyerekekkel egy roppant ügyes nagymama, aki egyben iskolánk tantestületének is tagja volt.

Hagyományos rendezvényünk az első osztályosok „Egészséges életmód” 3 hetet átölelő projektje, amelyben főleg gyakorlatban, gyümölcs- és zöldségsaláták készítésével, rajzos illusztrációkkal, receptek értelmezésével tette változatosabbá a szürke mindennapokat.

A márciusi „Mesterségem” programban azt terveztük, hogy papírt fogunk meríteni a gyerekekkel, de végül is kalligráfiákat készítettünk az Újrapapír napja kapcsán.

Az iskola tavaszi díszbe öltöztetése is elkezdődött, az osztályokban mindenki saját ízlésének megfelelően csinosította a tantermét, az ajtók tavaszi „ruhát” kaptak, takarító nénik önként jelentkező tanulók segítségével a virágok levelein összegyűlő port mosták le.

A Víz Világnapján idén is koccintottunk a csapvízzel és az öko faliújságon hívtuk fel tanulóink figyelmét, hogy milyen károkat okozhat az élővilágnak a milliányi mennyiségben természetes vizeinket ellepő műanyag hulladék.

Az öko szakkörösökkel a tó környéki erdőség megfiatalításában vettünk részt, ahol magyar kőris csemetéket ültettünk és lehetőséget kaptunk arra is, hogy rendszeresen megfigyeljük az ültetett csemetéket.

A Meteorológiai Világnapon 8. évfolyamosainkkal a Történelemformáló éghajlatváltozás című filmet néztük meg. Sokat beszélgettünk a film kapcsán a Klímaváltozás emberiséget is próbáló voltáról.

Április újra a papírgyűjtés időszaka, amiben nagy segítséget nyújtott a szülői munkaközösség lelkes gárdája, akik egy hétig mérték és adminisztrálták az osztályokból beérkező gondosan válogatott papírhulladékot. Nagy segítség ez az összeg az osztálykasszáknak is minden félév folyamán.

Április folyamán évek óta járnak diákjaink a Hévízi Múzeum Római kori Romkertjében, ahol a kiadós séta után, a kiválasztott jó időben szabadidős tevékenységekre és természetesen a kiállítás megtekintésére is volt idő.

A Föld Napjához kapcsolódik minden évben az egész iskolát egyben megmozgató projektünk az ökonap. Idén az „Otthonunk a Föld” címet választottuk a rendezvény szlogenjének. Nagyon sok előkészület után, az előzetes feladatok (alsósoknak országok jellemzése, felsősöknek különböző országok jellegzetes viseleteinek elkészítése) egy közös egész iskolát felpezsdítő

népek táncait bemutató és kitáncoló flashmoob-bal indult a nap. Ezután az osztályok a város különböző pontjain játékos feladatokat oldottak meg, majd az alsósok mozgásos játékok, a felsősök pedig egy nagyobb kirándulásban a Római romkerthez sétálva vezethették le az energiáikat. A jó idő és a jókedv adott volt ahhoz, hogy az idén is hasznosan, szinte észrevétlen tudáshoz jutva tanuljunk, jussunk alkalmazható ismeretekhez.

A nagy program utáni héten a technika órán a gyerekek elültették az iskola apró virágoskertjébe az egynyári virágokat, amelyek vidám színükkel a lelküket is mosolyra készítetik.

A májusi hónapban megindultak a kirándulások, erdei iskolai programok, ezeket a programtervhez kapcsolódóan megvalósítottuk. A 4. évfolyamosok a Káli.medencébe mentek erdei iskolába, ahol most már évek óta minden aktuális negyedikes remekül érzi magát. A természet közelsége, a napi rendszeres túrázások, kenyérsütés, növényismereti játékok is a tudás megszerzését szolgálják.

A 7. évfolyam a „Határtalanul” pályázat keretében Horvátországban kirándult, ahonnan a határon túli gyerekekkel történt új ismeretségekkel, csodás látnivalók emlékével érkeztek haza.

A 8. évfolyamnak egy kicsit „erősebb” témában a Káros szenvedélyek témakörében tartottak a védőnőink előadást, majd szerveztek vetélkedőt.

A Gyereknapi is jól telt, hancúrozás, közös zenélés, palacsintaevés (Szülői M.K jóvoltából), fagyizás színesítette a programot.

Június hónapban iskolánk tanulói hulladékanyagokból készítettek társasjátékokat és azokat használva emlékeztünk meg a Környezetvédelmi Világnapról.

Az iskolai év zárásaként egy EFOP-os táborban vettek részt alsós és felsős diákjaink: Tudatos Fogyasztói Magatartás - Környezetvédelem – Fenntarthatóság témában. Sokat kirándultak, kézműveskedtek, kísérleteztek, mindenképpen új ismeretekkel gazdagodtak ebben a témakörben.

Ez a tanév is programokban gazdag év volt, köszönet minden programot szervezőnek, kivitelezőnek és résztvevőnek érte.

Hévíz, 2019.06.20.

Tóthné Huszti Ágnes

(ökoiskolai koordinátor)

